

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor., télvére 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.

Hirdetések egyezség szerint közöltnék.
Nyilttér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: KOVÁCS GYULA ország. képviselő.

Felelős szerkesztő és kiadó:

BOR JÁNOS.

Laptulajdonos: **ÁDÁM JÁNOS.**

Megjelenik hetenként egyszer szombaton délelben

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Az új évnegyed alkalmából tisztelettel kérjük olvasóinkat előfizetéseik minál előbbi szives megújítására.

Az önálló vámterület.

D.) Az önálló vámterület ellen minden mesterkedést elkövetnek a dicső irányadó körök. Magyarország gazdasági fejlődésének, anyagi megerősödésének, népe felvirágozásának leghatalmasabb feltétele az önálló vámterület. Szak- és kevésbé szakkörök, egyszerű és nagyobb méretű képviselői a józan gondolkodásnak országszerte megállapították már ezt. Alkotmányos jogunk van hozzá; s e jogunk érvényesítéséhez szomszédos közelségbe hozott bennünket az 1898. I. t.-cikk, melynek erejénél fogva közgazdasági helyzetünk az önálló vámterület jogi állapotába jutott; még közelebb vitt a megvalósuláshoz az 1899. XXX. t.-cz.; mely teljesen méltó vívmány volt ahhoz, hogy annak fejé-

ben félbe hagyassék az akkor magasra lobogó parlamenti harcz. A fegyvereket gulába kötötték és nem volt senki e hazában, a ki kicsinyelni tudta volna a vívmányokat. Ez a törvény a pártok becsületének védelmére alá helyeztetett; mint erekljeszerű biztosítéka a jövő boldog kibontakozásának.

Mit is nyertünk ezzel a törvényvel? Biztosítékot arra nézve, hogy az Ausztriával kötött vámközösség lejártának ideje összeessék a más államokkal kötött kereskedelmi szerződések lejártának idejével. Mert bizony furcsa volt addig az állapot. Mikor az Ausztriával kötött kiegyezésünk ideje lejárt és módunk lett volna önállóan rendezkedni be, megakadályozott bennünket az, hogy fennállottak az Ausztriával köösen más államokkal fennálló s csak később lejárató szerződéseink; mikor meg ezek érkeztek el a lejáratási határidőhöz, akkor meg Ausztriával voltunk összeforrasztva. Német

észszel, furfangosan volt ez kieszelve. Egy csapda volt, melynek verméből, ha kikapaszzkodtunk, akkor a horgon akadtunk fenn, ha a horgot kivettük a tarkónkból, akkor meg a verembe estünk bele. Ezt a csolafinta politikát huzta keresztül az 1899. XXX. törvényczikk.

De mást is csinált. Kimondta, hogy a külfölddel meg sem kezdhetők a kereskedelmi és ipari tárgyalások új szerződés kötésre, míg az új vám-tarifa szabályszerűen a magyar és osztrák törvényhozások által le nem tárgyalatik és el nem fogadtatik. Ez meg arról volt jó, hogy tudván tudhatta mindenki, miszerint egy felől az osztrák parlamentben dúló harczok miatt nem lehet 1907. előtt oly időben letárgyalni a vámtarifát, hogy még 1907-ig meg lehessen a közös vámterület alapján kötni a szerződéseket, más felől pedig a magyar országgyűlés esetleges hosszas ellenállásának ideje alatt ne alkudozhassa-

T Á R C Z A.

Derűs napok.

„A czifra lovasok“

— A „Független Hajduság“ eredeti tárczája —
Írta: P. I.

A 48-iki szabadságharcz derűs napjai között a hajduság, különösen pedig Szoboszló életéhez leginkább hozzá van nőve, mint abból közvetlenül életre kelt harczias vállalkozás, a mozgó nemzetőrségnek egy legnagyobb részben szoboszlói ifjaktól álló csapatja, mely a közéletben „czifra lovasok“ nevezetét nyert.

Pély Gábor kerületi főkapitány és Kiss János itteni főhadnagy buzgólkodásának köszönhető, hogy fáradtságos, kintartó utánjárás után minden akadályt elhárítva, a szabad hajdu ifjuság saját lován, saját tisztjei vezérlete alatt harczisikra léphetett.

A harczias vitéz kedv már régtől lelkes hangulatban tartotta a honfiakat, a szervezkedés nagy munkája is kielégítően haladt előre, a kerületben is egyik gyűlés a masikat érte, míg végre a kerület részéről Kovács Sámuel és Farkas István küldettek ki, hogy Markovics nemzetőrségi őrnagyot maguk mellé véve, Pestre menjenek s személyesen értekezzenek a kerületi mozgó nemzetőrség kiindulása ügyében a miniszterelnök és a hadügy miniszterrel.

Jellemző a nemzetőrségre s az akkori viszonyokra a kérelem, a míg a megbízottak előterjesztettek. Ugyanis a nemzetőrök katonai szolgálata csak 8 hétre terjedjen, annak eltelté után a Hajdukerületből más csapattal váltassanak fel. Írásbeli kérelmek szerint: „ez az óhajtás oly élénk, s e határidőhöz való ragaszkodás annyira meg van a kü-

lönben a haza védelmére lelkesedéssel kész nemzetőrök között, hogy ennek előre leendő határozása nélkül az első csapat nemzetőrséget sem lehetne kiindítani“. Továbbá adjanak lőfegyvert részekre, mert dzsida s fokoson s nehány vadászpuskán kívül más fegyverök nincs. Végül a nemzetőrség szállíttassék Csegéről gőzösen a táborhoz legközelebbi helyre.

Baldacci ezredes, az országos haditanács elnöke — a kihez a megbízottakat a miniszterelnök és hadügyminiszter utasította, — a ki ezen ügyeket intézte — világosan kijelentette, hogy bár meg van győződve a Hajdukerület harcziaságáról és nemzetőrségi bátorságáról, mindamellett a jól felfegyverzett ráczok ellen fegyvertelen nép alkalmazható nem lévén, s miután már oda fegyver katonaság is van rendelve, a nemzetőrség mobilisatiója beszüntetését már véleménye-

MODERN GŐZMOSODA

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca, 42.

nak előre a bőrünkre; tehát az idő kényszerével jöjjön el az önálló vámterület országa.

Most ezeket a biztosítékokat akarja felrugni a kormány s vele együtt a pártok becsületébe helyezett bizodalmat is. Módosítani akarja a törvényt, kihagyván belőle azt a tiltó rendelkezést, hogy a vámtarifa két oldalú megállapítása előtt ne lehessen a külfölddel tárgyalásokat kezdeni. De még egyebet is fel akar rugni a kormány, t. i. egy alapvető tételét az 1867-iki kiegyezésnek, hogy nevezetesen, mi Magyarország csak Ausztria alkotmányos parlamentjével állhatunk szóba, egyezkedhetünk; osztrák császárral kamarillával pedig semmi szín alatt. Van Ausztriának egy paragrafusa a híres 14-ik §., mely szerint, ha a parlament nem működik, akkor a kormány a maga felelőssége mellett pótolhatja annak hiányát, vagyis ideiglenesen törvényt is tehet. Természetes, hogy az reánk nem kötelező; alkotmányunk egész szellemével homlokegyenest ellenkezik; de elfogadását, vagy ránk nézve is érvényesítését teljesen kizárja az 1867-iki törvény fentebb érintett tilalma.

Az osztrák szellemtől átítatott Tisza kormány szemmel látható hajlandóságot mutat reá, hogy a 14-ik §. osztrák szakasza alapján fogja meg-

ként be is jelentette. Egyébként buzditotta őket, hogy gyakorolja magát a nemzetőrség, és tartsa magát készenlétben.

A megbízottak egyben azonban örvendetes eredménnyel jártak el, ugyan is hosszas utánjárásuknak sikerült 500 szuronyos jó löfegyvert nyerni a nemzetőrség részére.

Időközben a viszonyok lényeges átalakulást szenvedtek.

A ráczok lázadása mindinkább féltelmesebb jelleget öltvén, nemzetőrségünkre is égetőbb szükség kezdett mutatkozni.

Különösen szívesen vették felülről ifjaink harczias készségét, hogy mint jó módu tehetős szülők gyermekei, mindannyian saját maguk látták el magukat ruházattal lóval, annál is inkább, mert a kerület 100.000 frtot volt hajlandó kiállításukra megajánlani.

Élelmezésükre a kerülettől napon-

kötni a kiegyezést, ha másként nem lehetne megakasztani az önálló vámterület teljesültét s ezzel együtt gazdasági haladásunk kerekét.

Ilyen jó akaratu s ilyen alkotmányos érzésű kormányunk van tehát. Ennek szemében minden elmosódik, csak az a fő, az a korona, hogy minél jobban hozzá legyünk lánczolva az Ausztria szekerehez s minél több jusson abba a mi javainkból. Magyar ipar felvirágozása . . . az semmi, csak az osztrák rongy ipar vághassa zsebre nemzeti jövedelmünk javát; magyar mezőgazdaság . . . az is semmi; csak Ausztria hozhassa be a közös vámterületre minél alacsonyabb vámokkal külföldről a nyers terményeket.

Bizony ilyen körülmények között nem csoda, ha az ellenzéki pártok az önálló vámterület kérdésénél a legodaadóbb harcot fogják megindítani. Az ország méltán el is várhatja tőlük és hiszi, hogy nem csalatkozik.

B e l p o l i t i k a .

Nagy támadások és mérközések voltak a héten az országgyűlésen. Bánffy Dezső báró szólalt fel hetfőn és kedden, mindkét alkalommal lekötötte magának a ház általános érdeklődését és figyelmét. Nemzeti állam, nemzeti hadsereg, önálló vámterület, a magyar államiság ellen izgató

ként fejenként 12 krt, az államtól pedig 8 krt. kaptak,

A nemzetőrök buzgó hazafiságuktól vezéreltetve, kötelezték később magukat félévi katonai őrségi szolgálat teljesítésére s lemondtak azon kivánalomról, hogy 8 heti katonai szolgálat után felváltassanak.

Csiszár József volt állítólag az első B. Szabó Balázs pedig a második jelentkező nemzetőr. Számuk aztán rohamosan szaporodott 262-re. Katona és Kerékgyártó voltak a gyakorlatokban tanítómestereik, míg végül Komlósi Lajos őrnagyuk elég képzettnek vélte a csapatot, hogy kimozdulhasson vele.

A kerületnek azonban mindenekelőtt a szabadságokra oly féltékeny, büszke hajduk kezébe oly zászlót kellett adni, mely régiségével fogva mindnyájok előtt megdöntetlen érzékkel bírván. a közös célra annál inkább összeforrasz-

nemzetiségek megfékezése az ő programja. A régi kormányelnököt tehát ma már egy vékony hajsza választja el a függetlenségi párttól, csak hogy ő 67-es, mi 48-as alapon akarjuk ezeket kivívni. Héderváry gróf Bánffyval szemben megpróbálta horvátországi szereplését védeni, ügyes beszédet is mondott, azonban jóval felülmulta őt Bánffy, a ki rendkívüli tárgyilagosságával mind-mind több hivat hódít a kormány-pártról. Tisza gróf a Bánffy fokozódó népszerűségét csütörtökön apróra akarta törni, sokkal élesebb modorban, mint a hogy illet volna. Valósággal úgy mutatta be magát, mint az osztrákok kiküldött helytartója. Minden közös osztrák érdeket védelmébe vett és segített eltemetni ismét a nemzeti érzésből fakadó, a nemzet életét meghosszabbító kérdéseket. Bánffy és Apponyi vették fel ellene a harcot, végül ugyanazon dicső honatyák, kik hajdanában vagy öt évig Bánffynak, legközelebb Széll Kálmánnak és Apponyinak helyeselték és tapsoltak, a költségvetést általánosságban elfogadták és így Tiszának rövid időre látzólag bizalmat nyújtottak. Tegnap és ma az 1904. évi költségvetés részletes tárgyalása folyt.

N a g y v i l á g b ó l .

D.) Az orosz-japán harctér mozgalmi most már Port-Arthur ostromára zsugorodtak össze; igaz, hogy ez is óriási vállalat; de már hozzá szoktunk, hogy az egész harctér hangzott az ágyudörgéstől és patakzott a vértől. A szárazföldi operációkat egy időre lehetetlenné tette az esőzések időszakának beállta. A japán csapa-

za őket s ez ősi ereklyét vakon kövesék a csaták vésteljes zivatarain keresztül.

Az 1848-as években a hajdukak két zászlójuk volt. Az egyik a Szoboszló. a másik Nánás birtokában.

A nánási zászlót nem tartják eredeti, Bocskaytól kapott zászlónak, hanem mint az emlékek igazolják az 1809. nemesi felkelés idejéből maradt meg. Ezt a zászlót az 1848 évben a Bocskay huszároknak adták ki, hogy azonban hol s melyik csatában vesztették el, máig sincs teljesen eldöntve. Némelyek szerint a komáromi vár feladásnál maradt el tőlök, Csiha Gábor 48-as főhadnagy pedig arról tanuskodik, hogy a schwehāti csatában vesztett el.

A Szoboszlói lovassági zászlót — a mely mai napság is csaknem sértetlen állapotban őriztetik a szoboszlói vasas levéltárban — az adománylevéllel egye-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.** Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti czeeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

tok a magaslatokra vonultak s ott várják, míg az esőzéseknek vége lesz; az oroszok a síkságra és völgyekre vannak utalva, a mi aztán nagyobb mérvű járványos betegségeknek lesz az okozója.

A japánok azonban nem pihennek, nagy csapatokat és hadi készleteket vonnak össze Port-Arthur körül. Ugy látszik, hogy az esős időszak alatt végezni akarnak ezzel a nagy erőddel. Nem sietséggel, hanem következetes megfontolt lassúsággal vonják összebb-összebb az ostromgyűrűt a vár körül, minden elfoglalt lépést megerősítenek, megraknak ágyukkal és mindig közelebről szórják a pusztulást a védő oroszokra. Ugy látszik, hogy a vár sorsa meg van pecsételve; a tenger felől is szoritják; legközelebb újra elsüjlesztettek több orosz hadihajót a port-arthuri kikötőben.

A császár megtiltotta a vár feladását; valószínű tehát, hogy egy jól előkészített, biztosított támadó roham fogja eldönteni a kockát; természetesen óriási ember élet feláldozása árán.

Amerikában elnök-választásra készülnek; nem lehet tudni, melyik gazdasági irány képviselője kerül majd ki győztesen. A közigazgatási élet tehát bizonytalanság előtt áll, sok gyár visszatartja az üzemét, a mi miatt aztán sok munkás alkalmazás és kenyér nélkül marad.

Közgyűlés.

Városi közgyűlés tartatott folyó hó 1 napján Fekete Sándor polgármester elnöke alatt. Kezdetben a terem csaknem egészen üres volt, s csak később kezdtek gyülekezni a városi képviselők. A gyűlés lefolyásáról következőkben számoltunk be:

temben, köztudomás szerint elvitázhatlanul Bocskay István, a felejthetetlen emlékü dicső szabadsághős ajándékozta Szoboszló városának 1606 évben.

Az általános közfigyelem az országos vész eme nehéz napjaiban egyszerre a szoboszlói zászló felé irányult. S a kerület kezdeményezése folytán Szoboszló városa legnagyobb készséggel ajánlotta fel ősi dicsőségét hirdető 300 éves ereklyéjét az egész kerületbeli lovas nemzetőrségnek, hogy buzdítására szolgáljon a haza megmentésére siető hajdu ifjaknak.

Az 1848 évi október hó 15-iki városi közgyűlésen lett bejelentve, hogy a zászlónak némely csekély hiányai vannak erre Tury Mihály v. tanácsnok és város-gazda annak kiigazítására és rendbehozására kiküldettek.

A tárgysorozat előtt bejelentette elnök, hogy az 1905. évi városi költségvetési előirányzat elkészítettén, annak tárgyalására f. évi augusztus hó 14-ik napját tűzi ki s így szabadságidejét f. hó 7-én egy hónapra igénybe veszi.

Aztán előterjesztette, hogy Adler Farkas és neje házasságuk 60-ik évfordulója alkalmából a város szegényeinek 400 koronát adományoztak, a mit ő személyesen meg is köszönt.

Előadatott aztán Fekete Sándor polgármesternek a város 1903. évi közigazgatási állapotáról szóló jelentése, a mi tudomásul vétetett.

A Bocskay szobor ügy élénk vitát idézett elő. Soltész László szeretné, ha a helyi patriotizmustól távol tartanánk magunkat. Int a hajduvárosok közti testvériségre. A szobort porladónak véli, azt hiszi, hogy a nagy fejedelem emlékét a város hasznára s üdvére szolgáló intézmény örökítené meg. Kijelenti, hogy véleményét senkire nem erőszakolja, s ha kell, ő is áldoz szoborra, azonban legnagyobb örömmel adakoz Bocskay menházra, ennek felállítását indítványozza, s erre ezer koronát ezenel felajánl, elsőnek jó a szükséges s csak aztán a fényezés. Borbély Gábor úgy véli, hogy Bocskaynak köszönhetjük mindenünket, mindannyian az ő katonái vagyunk, azért csakis szobort kell felállítanunk, másképp eljárni hálátlanság. Ha a nagyközönség nem pártolja — akkor mondjunk le a szoborról. Végül Fekete Sándor szólalt fel buzdítólag az itteni szobor felállítása mellett s annak költségeire 1000 koronát ajánlott fel. Erre a közgyűlés nagy lelkesedéssel az itt emelendő Bocskay szobor felállítását határozta el, minek az 1906. évre kell

Ugyanezen közgyűlés határozata folytán toborzás végett átvett zászló oly szigorú utasítással adatott át Chepely Bocskay csapatbeli hadnagynak, hogy a toborzás befejeztével azonnal szolgáltatassa át a lovas nemzetőrségnek.

Az 1848 évi október hó 24. napja volt kitűzve a cifra lovasok indulása idejéül.

Derült kék ég fénylett e napon az égből alá, mintha vissza akarná ragyogtatni azt az általános lelki örömet, a mely a szoboszlóiak hazafias érzelmétől büszkélkedő arcán sugárzott.

Az egész város kora reggeltől készülődéssel volt eltelve. Készülődött, hogy bucsuzék csatába készülődő fiaitól. Az igazi szoboszlói büszkeség ott villogott a szemekben. 262 hajdu ifju toborzékoltatta lovát a piacon szép sor-

elkészülnie. Kimondatott, elváratik minden igaz hajdufitól, hogy minden hold földje után 1 koronát ajánljon fel, a birtoknélküliek is erkölcsileg kötelezve vannak tehetségök szerinti adományozására. Ajánlati iverk állittatnak s köröztetnek, népgyűlések tartatnak. Lelkes férfiak felkérletnek gyűjtésre.

A vármegye bizottságának határozata a választó kerületek beosztása és a tagok száma meghatározására nézve tudomásul vétetett s utasított a tanács javaslattételre. Így Szoboszló 4 választó kerületbe beosztva 26 bizottsági tagot választ, az eddigi 13 helyett.

A megyének határozata, a mezei és düllőutak helyesbitésére a felebbező Varga Elemér városi mérnököt kötelező városi közgyűlési határozatának jóváhagyását tudomásul véve.

Alispán értesítése 207 k. 28 fillér árvaszéki nyomtatvány árának a tartalék alapból kiutalása engedélyezéséről tudomásul vétetett.

Makó város megkeresését, márczius 15-ikének országos ünneppé nyilvánítás tárgyában a közgyűlés magáévá téve, ahhoz csatlakozott s az országgyűléshez kérelmet nyújtott.

A jóváhagyott vármegyei gyámpénztári kezelési szabályrendelet kihirdetettik.

A Kösely folyó medre kitisztítási ügy heves vitát s zavaros szavazást vont maga után. Horog Sámuel ellenzi a kitisztítást, mert akkor nem lesz lefolyása a viznek. Soós Mihály kifejtette, hogy azért büzös a víz, mert a lefolyás eldugult, a tisztítás elhanyagoltatott. Soltész László replikáz Horog Sámuel ellen. Indítványozza, hogy nemcsak az első tisztítás, hanem a további állandó takarítás

rendbe állítva, kik közül maguk a szoboszlóiak annyian voltak, mint az öt hajduváros összesen a kerületből.

Igazi daliás, lóra termett délczeg ifju mind megannyi. Ruházatukat fehér szűr egyszerű közönséges barna nadrág, fekete ujjas és csizma képezte. Fejüket széles karimájú fekete kalap fedte árvalányhajjal diszitve.

Fegyverzetük a hajdufokos volt. Egyszerű s kezdetleges támadó s védő eszköz, de félelmetes fegyverré válhat izmos kézben ügyesen kezelve.

Tury Mihály a kapitány két-három izben is végig ugratta fiatalos kedvvel lovát, Teleky László főhadnagynak sietve megteszi megjegyzéseit, aztán maga is végig nézi vizsga szemmel csapatát, látható gyönyörködéssel, hogy mindennek rendben vagynak-e nagy utra, a honnan

SCHWARCZ ADOLF

HAJDUSZOBOSZLÓ

Piacz-tér, (Lisszauer-féle ház)

férfiszabó, ajánlja dusan felszerelt férfi ruhaszövet raktárát.

Jutányos árban havi részletfizetésre is készít férfi ruhákat.

Elvállal javításokat, tisztításokat és vasalásokat azonnal

elkészítésre.

is a városnak legyen kötelessége, mert a közegészség követelménye a folyó állandó tisztán tartása. Gerő Dániel saját tapasztalatait előadva, kéri a nádnak végleges kiirtatását. G. Tóth János érdekesen bebizonyítja, hogy a kiirtani rendelt nád helyett nagyobb hasznot hoz az ottani termő föld s nem is lesz örökös tüzanyag. Kéri, hogy minden évben az állandó tisztántartás költségei a költségvetésbe illesztessenek bele. Borbély Gábor az állandó választmányi határozat mellett szólal fel, úgy szintén dr. Grosz Adolf is, Márton János lehetetlenségnek tartja a Kösély kitisztítását. Csanádi István a várost kéri, hogy kezdesse meg a papucsosnál a tisztítást, a nád levágatását ajánlja. Herczeg Bálint Soltész indítványához csatlakozik. Erre az elnök a szavazást két ízben rendelte el, végül hosszas kimagyarázat után az állandó választmányi javaslat a Soltész László módosításával fogadtatott el. Ugyanis a Kösélynek nádtól, sástól első kitakarítása, nem különben további állandó kitisztítása is a város kötelessége, a mire 2000 korona irányoztatik elő költségül. A munkát helyi vállalkozóval készített el. Nádat, sást termelni a városban nem szabad, az ezt megszegő kihágásért fog megbüntetni. Ezen határozat ellen dr. Grosz Adolf telebezzett.

Küldöttségi jelentés, hogy a Bika vendéglő bérletét Stahler Dániel évi 6501 koronáért, a Szentgyörgyöt Grósz Károly 401 koronáért kivette, tudomásul vétetett.

A kötelesi kocsmá önkéntes elárverése ügyében, a mire Tót Mihály tett 4000 korona ígéretet, újabb határozat lesz szükséges, mert Simon Mihály ezt kibérelni kívánja.

nem tudni mikor leszen a visszaérkezés vagy sohasem.

De csak egy pillanat alatt borítja el az ő homlokát is a komor gondolat.

Mindenki arcán az öröm mosolya ragyog. Nagy ünnep napja ez Szoboszlónak, valódi örömnép. Az ifjak szive öröm mámorban ég, hogy régi vágyuk beteljesült. Sőt az édes anyák és a piruló menyasszonyok eltöltött könyecskéjein is keresztül csillog a nemes büszkeség szétomlasztó heve.

A lány szellő csókolódzva himbálja az ide-oda libbenő árvalányhaját, az egész hadcsapatnak harcziás jellegét el-tüntetni akarva.

Elöl állnak Tury Mihály kapitány mellett Teleky László főhadnagy Fogthűy Sámuel, Czegléd József, Kiss Lajos hadnagyok és Csorba Lajos orvos. A tisztikar megett a csapat élén ott látjuk Magyar Lajos őrmestert. Fekete Lajos, Fekete Péter. Gönczi József, Kuti Kovács Mihály őrzetöket rendezgetve a csapatot.

(Folyt. köv.)

Gáspár István gazd. ism. iskolai tanítónak az országos tanítói gyűlésre 40 korona napidij és uti költség iránti kérelme elvetetett.

Pénztáros István és társai felebezése — a községi adók kezelésénél a felelősségre nézve — felterjesztetik.

Krisztián Pálnak az 1 havi szabadság idő engedélyeztetik, ha az adómunkát a pénzügyigazgatóság felül vizsgálja.

Gyűlés befejezte előtt Cseke Gábor indítvánnyal lépett fel egyharmadik városi takarékpénztár felállítására nézve, a melynek irásban beadására utasított az elnök által.

Városi takarékpénztár.

A napokban egy, a városunk háztartását igen közelről érintő életre való eszme képezte megbeszélés tárgyát.

Arról van ugyanis szó, hogy városunkban több városok s így közelebből Bősörmény város példájára — a kezelése alatt álló alapok, értékek, tőkepenzék alapján egy városi takarékpénztár állítsák fel. Tekintve az ügy komolyságát a köz- és magán életre való kihatását, Cseke Gábor és társainak e tárgyban a városi közgyűléshez intézett kérelmét egész terjedelmében közöljük:

Tekintetes Városi Közgyűlés!

Alulírott hajduszoboszlói lakosok úgy a városnak, mint erkölcsi testületnek, de a város személyi alkotó elemét képező egyes polgároknak is jól felfogott érdekét tartva szem előtt s annak előmozdításáért önzetlenül lelkesülve, tárgyalás és elfogadás kérése mellett azt az önálló indítványt terjesztjük a tekintetes városi közgyűlés elé, hogy a város birtokában lévő, vagy kezelése alatt álló értékek alapján egy városi takarékpénztár állítsák fel.

A város anyagi helyzetét a fokozódó szükségletek az utóbbi időben nagy mértékben megnehezítették és tekintve még azon már jelentkező vagy a közel jövőben bizonyára jelentkezendő közművelődési, rendészeti, közbiztonsági, emberbaráti és közigazdasági szükségleteket, melyek elől kitérni a haladás megbénítása nélkül nem lehet, a megterhelhetésnek elkerülhetetlen fokozódására számíthatunk. A fedezetet tisztán és kizárólag a községi adózásra alapítani, illetve ebből a forrásból teremteni elő nem járna mással, mint a már is tulterhelt adózók elkeseredésével és — a mi több — anyagi helyzetük megromlásával. Első rendű kötelességünk tehát olyan forrásokat keresni és nyitni, a melyek a fedezetre szükséges anyagi erőt olyan módon termelik, hogy abból mind a közre, mind az egyes emberre haszon hármothatik. Ilyen forrásnak ismerjük és tudjuk a városi takarékpénztárakat.

Ezekben az intézetekben a város tőkepenzei, értékei, tisztán, egyenesen és egészben a város javára gyümölcsöznek; a kamaton felül az üzleti haszon is a városé. Ezekben az intézetekben a mérsékelt

haszon biztosítása mellett olcsó kölcsön nyújtható az igénylő közönségnek, mert a nyereségre való spekulációt kellő módon tudja mérsékelni az az elv, mely a városi takarékpénztáraknak erkölcsi alapját képezi, hogy tudniillik kizárólag a köz javára létesültek és állanak fenn.

Mellékelve van szerencsénk betervezni „Hajduböszörmény városi takarékpénztár“ 1903. évi zárszámadását, melyben ez intézet fejlődése 1902-től kezdve fel van tüntetve.

Előre bocsátjuk, hogy ez az intézet 1863-ban 100,000 korona betáblázott jelzálogos kötvényekre kihelyezett alaptőkével kezdte működését.

1902-ben 281,520 kor. 60 f. értékű jelzáloggal 669,202 kor. 84 f. betéttel dolgozott s az 1903. évet 31.597 kor. 06 f. tiszta nyeresémmel zárta, melynek 1/3-a jótékony célra fordított.

Megemlítjük még ezek után, hogy a Hajduböszörmény városi takarékpénztár titkár-ügyésze Paksy Károly a következő sorok kisérétében küldte meg az intézet mérlegeit: »A kért mérlegeket küldve nem mulaszthatom el örömet fejezni ki üdvös törekvésük felett. Kívánom, hogy ezen jó irányu buzgalmukat és tevékenységüket teljes siker koronázza.«

Felmerül a kérdés, hogy mi képezné alapját a Hajduszoboszló városi takarékpénztárnak? Erre a következő számszerű tételekkel vagyunk bátrak felelni:

Magyar kir. államadósági kötvény 309,500 kor. — f.

190 drb. H.-Szoboszlói Takarékpénztári részvény értéke 57,000 kor.

A h.-szoboszlói takarékpénztárnál betett alapok a következők:

Hajduszoboszló város tőkepenze 2366 kor. 06 f.

Szegény alap 12,916 kor. 51 f.

Vénkerti közbirtokossági alap 666 K.

Hunyadi Zsófia alap 1422 kor. 91 f.

Mezőgazdasági alap 642 kor. 53 f.

Gyermek kiállítás alap 37 kor. 03 f.

Polgári isk. ezredéves alap 520 K. 10 f.

Belső legelő adóalap 3390 kor. 80 f.

H.-Szoboszló város 300 éves letelepítési alap 2356 kor. 49 f.

120,000 korona kölcsön törlesztési alap 4314 kor. 16 f.

Kossuth Lajos emlék szobor alap 1586 kor. 75 f.

Járda építési alap 1026 kor. 74 f.

Volt hajdukerületi isk. tanács által létesített alap 258 kor. 80 f.

Kisbirtokosok földhitelint. alap 200 K.

Hajduszoboszló városi segély alap 1795 kor. 16 f.

Biztosítékul letett betétek összege 2000 korona.

Járasi kórház alap 1218 kor. 95 f.

Utcaszabályozási alap 11,517 K. 88 f.

Járda kölcsön törlesztési alap 1487 K.

59 fillér.

Közegészségügyi alap 138 K. 29 f.

Összesen. 416,361 korona 75 fillér.

Remélhető, hogy a várossal szoros testvéri és érdekkapcsolatban álló ev. ref.

egyház és közbirtokosság amaz 22,000 koronával, emez 16,939 kor. 41 fillérrel segítségre jön s a város a rendelkezése alatt álló 123.292 kor. 16 fillért kitevő árva-pénztárt is itt fogja gyümölcsöztetni.

Igy a számba vehető végösszeg 578.594 kor. 32 fillért tenne ki; a mi kezdetnek tagadhatatlanul tekintélyes alap.

Ehez járulnak a remélhető betétek egyesek részéről, úgy, hogy az általunk meg alakítani kért Hajduszoboszló városi takarékpénztár mindjárt kezdetben tekintélyes erővel láthatna hozzá egyfelől a város anyagi helyzetének javításához, más felől a kölcsönt kezelő közönség hitelgényének kielégítéséhez.

Javaslatunkat elfogadásra ajánlvavagunk a Tek. városi közgyűlésnek tisztelettel, kész szolgálai:

Cseke Gábor és társai.

H I R E K.

— Ujonnan belépő helybeli előfizetők a lapot megrendelhetik a lapkihordók útján, vagy a kiadóhivatalban, a Kossuth-körben.

— Sóvágó Gábor hajduböszörményi ügyvéd, volt országgyűlési képviselő a hajduböszörményi ev. ref. egyház főgondnoka, takarékpénztári ügyész a függetlenségi és 48-as párt elnöke a polgári Kaszinó elnöke f. hó 3-ikán életének 52-ik évében meghalt. A felsorolt minőségek, állások és tisztségek megmagyarazzák a vesztés nagyságát, mely e kiváló férfit halálával Hajduböszörmény város közéletére nehezdedt. Tiszta magyar jelleme, melynek színaranya jellemzi minden cselekedetét; komolysága melylyel minden szép és nemes ügyet képviselni tudott; lángoló hazafisága, mely a függetlenségi eszmék szent hagyományaiiban találta meg méltó katekizmusát; jósága, mely az igazságos szigor ítélő székén is fel tudta egész lényét melegíteni: ezek a tulajdonságok közéleti vezérré predestinálták őtet. Nem vonogatta magát semmi jó ügy elől, munkált fáradozott, türt, szenvedett, mint egy egész férfiú. Halála különösen a függetlenségi és 48-as pártban nagyon pótolhatatlan ürességet vont maga után. Ki lesz, a ki olyan becsületességgel, olyan hűséggel, olyan önértelenséggel tudja felvenni és vinni előre a lehanyatlott lobogót? Áldott emlékezetét a lap hasábjain is megörökítjük, hogy a ki tisztelve élt, legyen megtisztelve halálában is. A megboldogult temetése július 5-én d. e. 10 órakor ment véghez. Szolnoki Gerson lelkész mondott felette gyönyörű emlékbeszédet abban a templomban, a melynek felépítésében ő legtevékenyebb részt vett. A gazdasági munkával elfoglalt nép nagy tömegben jelent meg a temetésen. Ott volt a város előkelőségének színe-java vallás és politikai különbség nélkül. Kint a temetőben dr. Benedek János orsz. képviselő mondott könnyekre fakasztó

sirbeszédet, különösen kiemelve, hogy a megboldogult, ki egyszerű polgári családból emelkedett fel a közéleti tisztesség és becsülés magas fokára, jó szívével és önzetlen szereplésével még azokkal is jót tett, a kik neki sok keserűséget szereztek. Az orsz. fűg. és 48-as párt koszoruját Benedek tette le Sóvágó ravatalára. Ezenkívül a h. böszörményi ref. főgymn. tanári testülete, az ev. ref. egyház, a szerető édes anyja, a szerető jó testvérek, öreg szolgája dr. Széll, a főgymn. igazg. tanács, a polgári Kaszinó ev. ref. tanítótestület, részv. társ. takarékpénztár, szerető gyermekei, a bánatos özvegy, özv. Sóvágó Imréné és családja, Jeney Károly és felesége, Kádárné és Zsóka, dr. Losonczy Álmós és családja, Jeney Dánielné, Semberjek, a fűg. és 48-as párt és dr. Benedek János küldtek koszorukat. Legyen pihenése csendes a derék hazafinak és kiváló ember barátinak.

— Szabadságon. Fekete Sándor polgármester folyó hó 6-án kezdte meg 6 hetes szabadságát. A polgármester egészségének helyreállítása végett Koritnizára utazott. Távolléte ideje alatt Pénztáros István főjegyző helyettesíti.

Schütz Jenő m. kir. adótiszt f. hó 2-án kezdte meg 2 hétre terjedő szabadságidejét.

— Uj ügyvéd. A debreczeni ügyvédi kamara választmánya Gulyás József ügyvédet Hajduszoboszló székhelyvel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— Eltávozott tanító. Sztancsik László róm. kath. tanító itteni állásáról lemondva, városunkból eltávozott.

— Lapunk felelős szerkesztője Bor János folyó hó 3-án a VI-ik egyetemes országos tanítói gyűlés alkalmával Budapestre utazott s a hetet ottan töltötte.

— Orosz Lajos pénzügyi titkár a héten városunk egyes hivatalaiban a szokásos bélyegszemlét végzett.

— Halálozás. Mészáros Lajos ev. ref. nyugalmazott tanító, a csak nemrég elhunyt Bede Imre veje folyó 6-án Hajduszoboszlón meghalt.

— Tanítók gyűlése. A magyarországi tanítók országos bizottságának VI-ik egyetemes gyűlésére városunkból Bor János tanítótestületi elnök vezetése mellett 14 tanító és tanítónő utazott el Budapestre. A négy napig tartó gyűlésen több, a népnevelés körébe tartozó pedagógiai javaslatot tárgyaltak és fogadták el az ország minden részéből összesereglett tanítók. A gyűlésen maga Dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter is több országos nevű pedagógussal együtt megjelent — az ország derék munkásaihoz a jövő Magyarországot alapvetőikhez szép beszédet intézett. — Nem lesz érdektelen megemlíteni, miszerint a vármegyei és debreczeni tanítókat az országos gyűlésen szép kitüntetés érte, a mennyiben annak egyik elnökéül Kozma László debreczeni árvaházi igazgató választott meg, az

előadók között pedig Simon Károly hajduböszörményi és Dobó Sándor hajduböszörményi tanítók is szerepeltek. E gyűlésen résztvevő városunkból a népnevelésügy egy régi, igaz barátja Padrah Sándor kir. közjegyző is.

— Halálozás. Weinberger Gábor fakeskedőt az izr. hitközség alelnökét nagy csapás érte, neje f. hó 5-én ethunyt. Temetése 7-én d. u. ment végbe nagy számu közönség jelenlétében általános részvét mellett.

— Az 1905. évi városi költségvetés.

A városi tanács által f. hó 6-iki gyűlésen állított össze az 1905. évi városi költségvetési előirányzat. E szerint bevétel: 98600 korona 42 fillér, kiadás: 144529 korona 57 fillér, a hiánylat tehát 45929 korona 15 fillér. Ezen hiány fedezésére 22.7% állapított meg. A 203,000 korona állami egyenes adó vétetett a számítás alapjául. A múlt évről eltérő lényeges változások: főorvos fizetése. 800 koronáról 1400 koronára emeltetett fel. Négy fizetéses tűzoltó fizetése új kiadásként: 1512 korona, papírneműk, írószerek és nyomtatványoknál 500 korona a kiadási többlet. A város épületei fentartására 1200 korona helyett 2000 korona, kutakra 500 korona helyett 3000 korona vétetett fel. A piaci kofabódék elhelyezési alapra 2000 korona. Leglényegesebb kiadási többlet: az elköltött tőkepénz visszatétele címén: 13244 korona, a kataszteri munkálatokra szükséges 7790 korona kölcsön 10%-a 779 korona. A kösély kitisztításra 2000 korona, a Bocskay szoborra 1500 korona. Bevételi többlet: a szoboszlói takarékpénztár részvényekből 5320 k. helyett 5700 korona s italmérés helyiségekből 5601 k. helyett 7302 korona irányoztatott elő. A pótdadónak hirtelen minden átmenet nélküli 22.7%-ra felemelkedése az eddigi 13.8%-ról általános visszatetszéssel találkozott. El volt ugyan mindenki készülvé, hogy a háztartásunk a rossz és ötletszerű szakadékos vezetés folytán rosszabbodott, s így a pótdadónak valamivel nagyobbodni kell; azonban a 9%-al való emelkedés a rendes viszonyok kikökenését vonja maga után. A költségvetésnek augusztus hó 14-én történendő tárgyaláskor, előreláthatólag viharos gyűlésre számíthatunk, mint értesülünk, a képviselők közül többen az előjáróság eddigi rendszertelenül rendszeres eljárását a városi gazdasági ügyek körül beható s éles bírálat tárgyává fogják tenni.

— A Bika vendéglőben vasárnap d. e. friss csapolásu valódi bajor sör fog kiszolgáltatni.

— Kornói kut kijavítása vagy elbontása iránt tett jelentést Márton János városgazda a tanácshoz. A jelentés szerint a kut nagyon rozzant állapotban van s annak kijavítása 100 koronába kerülne. Városgazda javasolja, hogy a kut ezen költséggel vagy javíttassék ki, vagy pedig bontassék el, mert gulya, ménes oda már nem jár.

— Az iskolatér előtti szivattyus kut rendbehozásához még nem fogtak hozzá, pedig az I-ső tizedbeliek vizszükségben szenvednek.

— **Faust Elek** kir. tan. pénzügyigazgató folyó hó 4-én a városi adóhivatalnál az adó- és illetékek behajtását megvizsgálta. Az adó behajtás eddigi eredményével általánosságban meg van ugyan elégedve a pénzügyigazgató, de azért tekintettel arra, hogy a folyó évben 2 évi adónak a behajtását kell szorgalmazni, adóügyi jegyzőnek és tanácsnoknak e tekintetben a kellő utbaigazítást megadta, a városi végrehajtókat pedig gyors eljárásra utasította. Megigérte különben, hogy az adóbehajtás menetét havonként fogja ellenőrizni s az adóbefizetésekről egyenként fog magának meggyőződést szerezni. Ez alkalommal az adószámolást is megtekintette s miután a munkát már annyira előrehaladt, hogy az 1903-ik évi adókönyvek is le vannak zárva, intézkedett a városban lévő összes adókönyvecskéknek beszédetése s az adókönyvekkel való összehasonlítása iránt. Összehasonlítás után következik a régi több száz tételt képező előírás nélküli hátralékok kibontása s megállapítása annak, hogy ezen hátralékokból kit mennyi összeg terhel mai napon. Az elévült, vagy meg nem állapítható hátralékok azután a rendezés folyamán leirandók lesznek s így annak idején egy nagy tehertől szabadul meg a város, az adóhátralékok rendezését miután ez az egyenkénti leszámolással különben is összefüggésben van, Krisztián Pál segédjegyző és Váczy Ferencz tanácsnok a kataszteri birtokívek alapján fogják teljesíteni s az egészen akként fog történni, a hogy a pénzügyminiszter a képviselőházban a hét folyamán beadott s több vármegyében felszaporodott adóhátralékok rendezésére vonatkozó jelentésében is említve van.

— **A közbűgőhid** építése annyira előrehaladt állapotban van, hogy Kovács vállalkozó kereseti kimutatásában 10.000 korona kiutalását kéri a várostól.

— **A nádudvari** ev. ref. egyház tagjai fényes tanujelét adták egyházuk és az egyház iskolai iránt való szeretetüknek, ragaszkodásuknak. Az ev. ref. egyháztanács egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy iskoláit fejleszteni kívánja s egy új tanítói állás felállítását kimondotta. Az új iskola felállításához az egyházközségi képviselőtestület is hozzá járult. Az új iskola f. évi szeptember 1-én megnyílik. Örömmel regisztráljuk e hirt, mert jól esik látnunk, hogy az egyház tagjai belátták, hogy a ref. iskolákat gyöngíteni politikai vétek. A nép a vallásából, az egyházból veszi szellemi tápláléka legjavát, ne hagyjuk tehát felekezeti iskoláinkat. Hadd őrizzék ezek, neveljék, ápolják, védjék azt a jó kálvinista típust, a melyben van a mi nemzeti őserőnk! A mikor ref. iskolánkért hozunk anyagi áldozatot, akkor hitünkben erősítjük magunkat s ha hitben erősek leszünk: akkor egyházunkat, a szabad gondolkozásnak, a felvilágosodottságnak, a szabad eszméknek terjesztőit, semmi veszélytől nem féltethetjük. Elismerést e jóra törekvő egyháznak!!

— **Rendkívüli vármegyei közgyűlés** fog tartatni folyó hó 11-én, melynek egyetlen tárgya lesz a vármegyei tisztviselők, segéd és kezelő személyzetnek az új törvény értelmében fizetési fokozatba való beosztása.

— **Egyházi gyűlés.** Az ev. ref. egyháztanács holnap d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében gyűlés tart. Fontosabb tárgyak: Zsinati képviselők választása. Tanítói korpótlékok utalványozása. Értesítés az áll. polg. isk. vallástanítás díjának felemeléséről. Iskolaszéki gyűlés jegyzőkönyve alapján különböző intézkedések. Birósági 1966 és 2045—904. sz. végzések.

— **A fogyasztási adók ellenőrzése.** Dogeriu pénzügyőri főbiztos f. hó 6-án a város házipénztárában a fogyasztási adókból befolyt jövedelmet vizsgálta. Ugy látszik a kincstár készül a legközelebbi tárgyalásra. Felhívjuk mi is a városi hatóságot, hogy az ősz folyamán megtartandó tárgyalásra készen legyen, s a város érdekeit méltóan képviselje, nehogy a város közönsége igya meg a levét ennek a sűrű finánczjárásnak.

— **Kernájszky György** italkimérvő vendéglői ipar jogosulatlan gyakorlásáért az iparhatóság által 5 kor. pénzbüntetésben marasztaltatott el. Kernájszky ezen határozat ellen felebezést adott be, előadva felebezésében, hogy az iparhatóság ezen eljárását megérteni nem tudja, mert ő Szoboszlón évek óta üzte a vendéglői ipart, s azért semmi bántódása nem volt. Ez annyival inkább sérelmes reá nézve, mert hiszen mindenki tudja, hogy városunkban a szabályrendeletben megállapított 2 vendéglő, nevezetesen a Bika és Lisszauer-féle vendéglő kevés. Épen ezen szempontból a közgyűlés felhívta a rendőrkapitányt, hogy a kérdést tanulmányozva, tegyen a közgyűlésnek kimerítő javaslatot. Rendőrkapitány a megbízatásnak megfelelt, s úgy tudjuk, hogy a vendéglők szaporítására vonatkozó igen helyes, s a kor viszonyainak megfelelő szépen kidolgozott szabályrendelet tervezését már 4 hónapja beadta a tanácshoz, de úgy látszik, a tervezet nem tudni mi okból a vezetőség által félre tetetett, s az máig sem került a közgyűlés elé, ennek sürgős tárgyalása pedig a nagyközönség érdeke.

— **Utadó kivetés.** A vármegye alispánja az 1905-ik évi utadó kivetése iránt intézkedett a hét folyamán. Elrendelte ugyanis, hogy az ennek alapját képező 1904. évi állami adó alapokat a város augusztus hó folyamán mutassa ki.

A város adóügyi jegyzője ez uton is közhírré teszi, hogy az 1903. és 1904. évi III. ad. oszt. ker. adó kivetési lajstromokat a kir. pénzügyigazgatóság kiküldötte s azok a III. oszt. ker. adók után kivetett általános jövedelmi és országos betegápolási pótdóra nézve folyó hó 9-ikétől számított 8 napon keresztül az adóügyi jegyzői hivatalban közszemlére kitétettek, a hol is a lajstromok hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Az aratás** határunkban és a szomszédos községekben is a héten általánosságban megkezdődött. Az eredmény, a gabona termés gyenge lesz, mert a legtöbb helyen a gyenge közepes termésen is alul marad. Szomorú, vigasztalan idők következnek tehát erre a sok felől sujtott szegény magyarra.

— **Országos vásár** tartatott folyó hó 4-én városunkban. Bizony a vásár külső képén is meglátszott a nagy dolog idő és pénzhiány. Kereslet és kínálat is csekély volt, úgy, hogy egy jó heti piac is túl tenne rajta.

— **Óra miseria.** Mintegy 5 nap óta idő tekintetében tanácstalanul szédeleg a nagy közönség, mert a toronyórák annyira felmondták a nemes városnak a szolgálatot, hogy még az óra mutatót is le kellett szedni. Ezen kedélyesnek látszó, de azért a nagyközönségre mégis bosszantó állapot, tovább így nem maradhat. Felhívjuk azért az előljáróságot, hogy ezen bajok orvoslása végett erélyesen intézkedjék. Ugy halljuk, hogy az óra kezelő a toronyóra javításért 100 koronát kér a várostól, csak azt nem tudjuk mi czimen, mert hiszen az órák legközelebbi rendbehozása alkalmával azokért 3 évi jótállást vállalt.

— **Pénztár vizsgálat.** Folyó hó 4-én a házipénztárban váratlan pénztárvizsgálat tartatott. A vizsgálat a pénztárt rendben találta.

— **Nád árverés.** A város által a közbirtokosságnak felajánlott, de az által igénybe nem vett 1000 kéve nádat Czeglédy István házipénztárnok és Márton János városgazda elárverezték. Befolyt 110 korona.

— **Sáskajárás.** A vármegye alispánja értesítette a városi hatóságot, hogy a m. kir. rovtartani állomás főnöke a Marokkói sáska terjedésének helyszíni megállapítására a napokban városunkba érkezik. Alispán egyidejűleg utasítja a hatóságot, hogy a kijövendő szakközéget eljárásában megfelelően támogassa.

— **Bagaméri Bálint** nagyhegyesi lakos kertész, kérvényt adott be a városi tanácshoz, melyben azt kérelmezi, hogy a város tulajdonát képező Kontyos épületet évi 120 korona bérért 3 évre adja ki neki. A tanács legközelebb fog e tárgyban határozni.

— **Verekedés.** Nádudvaron Fehér Gábor részegen minden ok nélkül megtámadta Czibere Gábort s botjával 6 napig gyógyuló testi sértést követett el nevezetlen.

— **Vesztett kutya marása.** Tetétlenen Schwarczner Vilmos kutyája Kupferstein Fülöpnek a térdét összemarta. Kupferstein azonnal felszállított Budapestre a Pasteur intézetbe.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjemnek, Mészáros Lajos nyug. tanítónak tegnap végbe ment temetésén részint résztvettek, részint résztvételüknek szóval és írásban kifejezést adtak, ez uton fejezem ki hálás köszönetemet. Szoboszló, 1904. július 9. özv. Mészáros Lajosné.

— **Érdekes levél** érkezett folyó hó 5-én Fekete Sándor polgármesterhez. A levél a következőképen szól: „Tekintetes polgármester ur! Mi alóírottak igen szépen kérjük, hogy az vetésünket a mely ugyanis nagyon gyérül mutatkozik és drága árendát fizetünk érte, nap-nap után a kataszteri mérnök urak és 8 napszámos tapossa 3 és 4 helyen egy dülőben és a keresztmérésen pedig végig, kérjük tehát a tek. Polgármester urat, hogy 8 vagy 10 napra, míg a takarás nagyja elmengyen, szüntesse meg ezen kártételt, mert bizony nem jó szemmel nézi a föld munkás, hogy az lsten magadta és más meg letapossa. Turi Sándor, Balogh Mihály, B. Nagy Károly és sokan, szóval az egész földbirtokosok. Ezen levél vétele után ugy halljuk, a hatóság a kérelemben képest. a szükséges intézkedést azonnal megtette.

— **Tüdőbetegségek gyógyítását** idézi elő az első stádiumokban az előkelő orvosok által ajánlott „Sirolin“. Előrehaladt esetekben is feltűnő javulást eredményez. A „Sirolin“ kellemes szaga és ize miatt felnőttek és gyermekek által szívesen vétetik és nem bántja a gyomrot, mint a creosot és annak präparatumai. Ellenkezőleg, már rövid használat után javul az étvágy, az emésztés, és mulnak a tüdőbetegség tünetei.

— **A ki közállapotainkról** mindig a leplezetlen igazságot akarja megtudni, olvassa a „MAGYAR SZÓ“ című napilapot (Budapest, Andrassy-ut 48.) Előfizetési ára egy évre 28 korona, félévre 14 korona negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 46 fillér. Egyes száma Budapestben 8 fillér vidéken 10 fillér.

Közgazdaság.

Az iparfejlesztés.

Az elmélet néha a gyorsvonal sebességével törtet előre, ám a gyakorlat rendszerint csak a tehervonat lassuságával követi, sőt néha meg-megáll és hosszabb ideig vesztegel. A képviselőház 'pénzügyi bizottságának csak imént bemutatott emlékirat, a mely az iparfejlesztés emelését tárgyalja, ma már átment az Országos ipartanács rostáján. E tanácskozáson az ipar kiváló képviselői, az iparpolitika többekévébbé hivatott intézői, a kereskedelmi és iparkamarák titkárai sokat és okosan beszéltek, de végre is az, a mit elmondtak, az, a mit javaslatba hoztak, sokszor el volt már mondva, anélkül, hogy a hazai ipar fejlődése terén valami lényeges eredményekre hivatkozhatnánk.

A többek közt beszéltek a közszállításokról, a hazai anyagokat feldolgozó ipar támogatásáról, a kézműiparnak gyár-
iparrá való fejlesztéséről, a kártel-törvény, munkás-balesetbiztosítási és sztrájk-törvény alkotásáról, az ipartelepek okszerű megosztásáról, az ipari szakoktatás fejlesztéséről és gyakorlatiasabb tételéről, a tiszte-

ségtelen versenyről, az állami támogatásnak a kézműiparra való kiterjesztéséről, a tanocok ügyéről, végül — igen elkeseredett hangon, az állami gyárak káros versenyéről. Hogy a felszólalók mindezekről, mit mondtak, minő javaslatokat tettek, azt feleslegesnek tartanók e helyen reprodukálni, mert hiszen az egyesületekben és a sajtókban évek hosszú sora óta folynak a viták a kérdések felett és joggal mondhatjuk, hogy az iparfejlesztés emelésével már meglehetősen tisztában vagyunk.

Dé hogyan állunk ez ügygyel a javaslatok gyakorlati megvalósítása terén? E kérdésre a szaktanácskozmány nem adott választ, nem is adhatott, mert vannak dolgok, melyek, bár sarkalatos kérdésekként lépnek előtérbe, a kormány intézményei körében — és ilyen az Országos ipartanács is — nem fessegethetők. Így a többek közt nem említette fel senki, hogy addig, a míg egyáltalán nem jövedelmező, a nemzeti vagyonosodást elő nem segítő célokra száz és még több milliót kell áldoznunk és a míg ez okból a magyar állam iparfejlesztési célokra csak évi 2 millió 300 ezer koronát áldozhat, addig nagyobb szabásu iparfejlesztésről szó sem lehet. Arról sem igen esett, hogy önálló magas fokra fejlődött ipar megteremtésének a közös vámterület teljesen utját állja.

Képesek lesznek-e ezeket a nehézségeket a kereskedelmi miniszter, Sztéryni miniszteri tanácsos, Wekerle Sándor és mások, a kik a nagy munka keresztülvitelének élén állanak, leküzdeni, azt a jövő mutatja meg. Az emlékiratban foglaltak és a szaktanácskozáson elmondottak kétségkívül igen üdvös dolgok, de majd tapasztalni fogjuk, hogy az állam buzgalmát a pénz hiánya, az egyesek vállalkozási kedvét az osztrák verseny rendkívül lehasztják és örülhetünk, ha csak tizedrésze is teljesül annak, a mit elérni óhajtunk.

Ezért mondjuk, hogy ebben az ügyben az elmélet és a gyakorlat igen távol, szinte megközelíthetetlen távolságban állnak egymástól és ha az érdekelt szakközögeknek és kereskedelmi kormányknak sikerül a két ellentétes álláspontot közelebb hozni egymáshoz, a nemzet hálájára tarthatnak számat.

Nyilt-tér.*

Werber Márkus órás a „Független Hajduság“ 27-ik számában megjelent nyilt-téri nyilatkozatára kijelentem, hogy az nem egyéb, mint kenyéririgység, s a tények elferdítése, mert én sem tanuk jelenlétében, sem semmiképen ő neki nyilatkozatot alá nem irtam, s vele soha szóba sem állottam.

Különben Werber Márkusnak minden ténye oda irányul, hogy engem innen el-tuszkoljon, mert ő maga akarja uralni a helyzetet, hogy ez által lengyel természetéhez hiven a közönség jóhízműségét kiaknázza.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

A nagy közönség azonban tájékozva van már az ily bevándorolt urak természetéről, mert ez előtt pár évvel is ütötte fel itt sátorfáját ilyen idegen órás és a közönség kiszípolozása és saját zsebeinek megtöltése után odább állott.

Ezek után még azt jegyzem meg, hogy Werber nem is magyar honos s állampolgári kötelezettségének sem tetteleget. Hajduszoboszló, 1904. jul. 9.

Papp Antalné.

3934. 1904. tgy.
823.

Hirdetmény.

Hajduszoboszló város 1905. évi költségvetési előirányzata a f. évi július hó 10-ik napjától 25-ik napjáig a főjegyzői irodában közszemlére kitétetik, ott a hivatalos órák alatt megtekinthető, s ellene észrevételek beadhatók.

Hajduszoboszló, 1904. jul. hó 8.

Pénztáros István,
h. polgármester.

Egy fiu

Sternberg Herman mé-
száros mesterhez
tanulóul felvétetik.

Mosó férfi ruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i

magyar gyártmány,

1 öltönyre való

3.50 5 frtig,

DONOGAN és SOMOSSY

Kunc József és Tsa utóda cégnél

Debreczen,

K i s t e m p l o m - b a z á r .

Tőkés Zsigmond

vas-, fűszer- és vegyes üzletében

egy jó családból való fiu
tanulóul felvétetik.

A »Kávé király«-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé-t kedvel, az csakis »Király-kávé«-vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé-t nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé-t lemez-dobozokba czomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő áron

1 kgros doboz — 4 K. 80 f.
2 » » — 9 » »
4 » » — 17 » 20 »

Ezen különleges pörkölt kávé-t kívül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacs. 5 kg. legf. Cuba K. 13.50
1 » 5 » » Ceylon » 12.—
1 » 5 » » Jamaica » 11.20

Bíró és Társa

a »Kávé király«-hoz
Budapest, VI. k., Teréz-körút 26.

A »Kávé király«-hoz.

A »Kávé király«-hoz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs-kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

4°-OS

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 1/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évi, terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évi terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadóságok convertálása.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(Törvényszékileg bejegyzett cég).

(Válasz bélyeg)

Hajdusági Bajuszpedrő.

Védjegy.

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszer-tárban, Szoboszlón SÁGHY FERENCZ ur gyógyszer-tárban.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törí, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha nem keményedik meg. Egy doboz 50 fill.

kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Tavaszi és nyári ujdonságok.

Kardos László

üzletében

Debreczen, Kossuth-utca, 9. sz.

Az üzlet jó hírnevéhez méltó minőségű izléses és színtartó női ruha mosókélmék és pedig:

Kartonok, Satinok, Levantinok, Ajourok,

Batistok, Duchessek,

fehér Pique és selymes szövetek, Zephirek.

Nyom. Plón Gyulánál, Hajduszoboszlón.

Párisi világkiállításon 1900-ban a Grand prix-vel kitüntetve.

Kwizda Ferenz János

s és kir. osztrák-magyar román királyi és bolgár fejedelem udvari szállító kerületi gyógyszerész, Korneuburg, BÉCS mellett

Kwizda-féle

korneuburgi marha táppor

Étrendi szerlovak, szarvasmarhák és juhok számára. Legtöbb isztalóban 50 év óta használtatik falánkság hiánynál, rossz emésztésnél, a tej jobbítására és a tehének tej-

bőségének fokozására. 1 doboznak ára K. 140 fél doboz K. —70.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 10. sz. és Andrássy-ut 26.

